

Звіт та рекомендації за результатами оцінки потреб різних суспільних груп щодо доступності цифрової освіти

Рівень цифрової доступності освіти в Україні залишається нерівномірним, що потребує системної політики держави та партнерів у подоланні ключових бар'єрів: нерівного доступу до цифрових пристроїв, безпечних освітніх просторів та швидкісного інтернету, особливо у громадах, що постраждали від війни та серед вразливих категорій населення.

Забезпечення пристроями

Міністерство освіти і науки України у співпраці з партнерами реалізує два ключові напрями, спрямовані на зменшення цифрового розриву — державне фінансування та міжнародну підтримку. Завдяки цим зусиллям співвідношення учнів до одного пристрою зменшилось із 8,8 у 2021 році до 5,4 у 2025 році.

Зокрема, за рахунок коштів субвенції на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» здійснюється придбання комп'ютерного та мультимедійного обладнання для шкіл.

Паралельно МОН спільно з Міністерством цифрової трансформації та Фондацією Олени Зеленської реалізує ініціативу [«Коаліція девайсів»](#), започатковану у 2024 році. Цільова аудиторія проекту — це діти з вразливих категорій, батьки яких не можуть дозволити собі придбати гаджет для навчання, та вчителі. До цих категорій відносяться ВПО — здобувачі освіти, що перемістились із територій, на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих рф; особи з інвалідністю, з малозабезпечених сімей; сироти, напівсироти, діти, позбавлені батьківського піклування; здобувачі освіти з багатодітних сімей. Пріоритетними є десять областей, у яких ведуться бойові дії або які межують із кордоном росії, де більшість шкіл працює дистанційно.

Загальний обсяг інвестицій у межах ініціативи перевищує 70 млн євро. Станом на зараз передано понад 272,8 тис. пристроїв, із яких 172,6 тис. — учням, а 100 тис. — педагогам. Особлива увага приділяється 10 критичним областям, де покрито 84% потреб учнів та 78% потреб учителів. Залишкова потреба в цих областях складає 49 114 од., з яких 32 266 од - для учнів та 16 848 од. для вчителів. Для прозорого моніторингу створено публічний [дашборд](#), який відображає динаміку передачі техніки закладам освіти.

Безпечні цифрові простори

Ще одним напрямом є створення **цифрових освітніх центрів (DLC)** — безпечних просторів, де діти можуть навчатися, спілкуватися та отримувати підтримку навіть у громадах, де школи зруйновані. Центри обладнані укриттями, ноутбуками, стабільним інтернетом і навчальними матеріалами. У кожному з них працюють підготовлені тьютори, які організують освітній процес і дозвілля дітей. DLC створюють умови для психологічної безпеки, соціалізації та продовження навчання. На сьогодні в містах України працює вже понад 400 таких освітніх центрів.

Паралельно Міністерство цифрової трансформації розвиває **хаби цифрової освіти** — безоплатні офлайн-простори, де громадяни можуть отримати допомогу у використанні електронних сервісів та скористатися можливостями платформи «Дія.Освіта». Хаби працюють на базі бібліотек, ЦНАПів, громадських організацій та приватних компаній, забезпечуючи доступ до цифрових знань, державних і фінансових послуг, можливостей працевлаштування та онлайн-комунікації. За допомогою [інтерактивної мапи](#) кожен громадянин може знайти найближчий доступний хаб.

Доступ до інтернету

За даними Інституту освітньої аналітики, 96% шкіл мають доступ до інтернету, з них 22% — із дротовим широкосмуговим підключенням на швидкості 100 Мбіт/с і більше. До повномасштабного вторгнення цей показник становив близько 99%, проте через руйнування інфраструктури на прифронтових територіях частина шкіл нині взагалі не має зв'язку, що й вплинуло на зниження охоплення.

Рекомендації

За результатами оцінки потреб та проведених заходів, пропонується:

- продовжити забезпечення пристроями за рахунок державного бюджету та розширення ініціативи «Коаліція девайсів»;
- підтримувати функціонування та розвиток цифрових освітніх центрів (DLC) і хабів цифрової освіти як безпечних навчальних просторів для дітей і дорослих;
- спільно з Міністерством цифрової трансформації забезпечувати заклади освіти доступом до швидкісного інтернету, особливо у громадах, що постраждали від війни;
- розвивати аналітичні інструменти моніторингу потреб у цифровому доступі для ефективного планування подальших інвестицій.